

VCS: narzędzia wspomagające pracę grupową w projektach programistycznych

Wojciech A. Koszek
wkoszek@FreeBSD.org
25.02.2009

Agenda

- Wprowadzenie
  - Charakterystyka pracy jednego programisty
  - Praca grupowa w projekcie programistycznym
- Omówienie zasad działania narzędzi ułatwiających pracę grupową
- Przykłady
- Podsumowanie

Praca jednego programisty

- Jedna osoba, jedna koncepcja
- Reguła TIMTOWDI zaczyna obowiązywać
  - Nie wnikiemy całkowicie w umysł **typowego** programisty
- Programowanie to unikalna czynność intelektualna
- Problemy natury osobistej

Dlaczego potrzebujemy wielu programistów?

- Oprogramowanie jest coraz bardziej złożone:
Już w latach '50 powstawały programy, których stworzenie wymagało wielu osobolat''
Frederick Brooks
- Nie możemy oprzeć działania dużej instytucji wyłącznie na wiedzy jednej osoby

Problemy z grupą programistów

- Różne style programowania (nazewnictwo zmiennych, funkcji, formatowania)
- Odmierna „granulacja” mentalna – każdy widzi dany problem trochę inaczej:
  - 10 funkcji po 10 linii kodu <> 1 funkcja ze 100 liniami kodu
- Sporo decyzji nie związanych z kwestiami technicznymi ma duży wpływ na techniczną jakość projektu

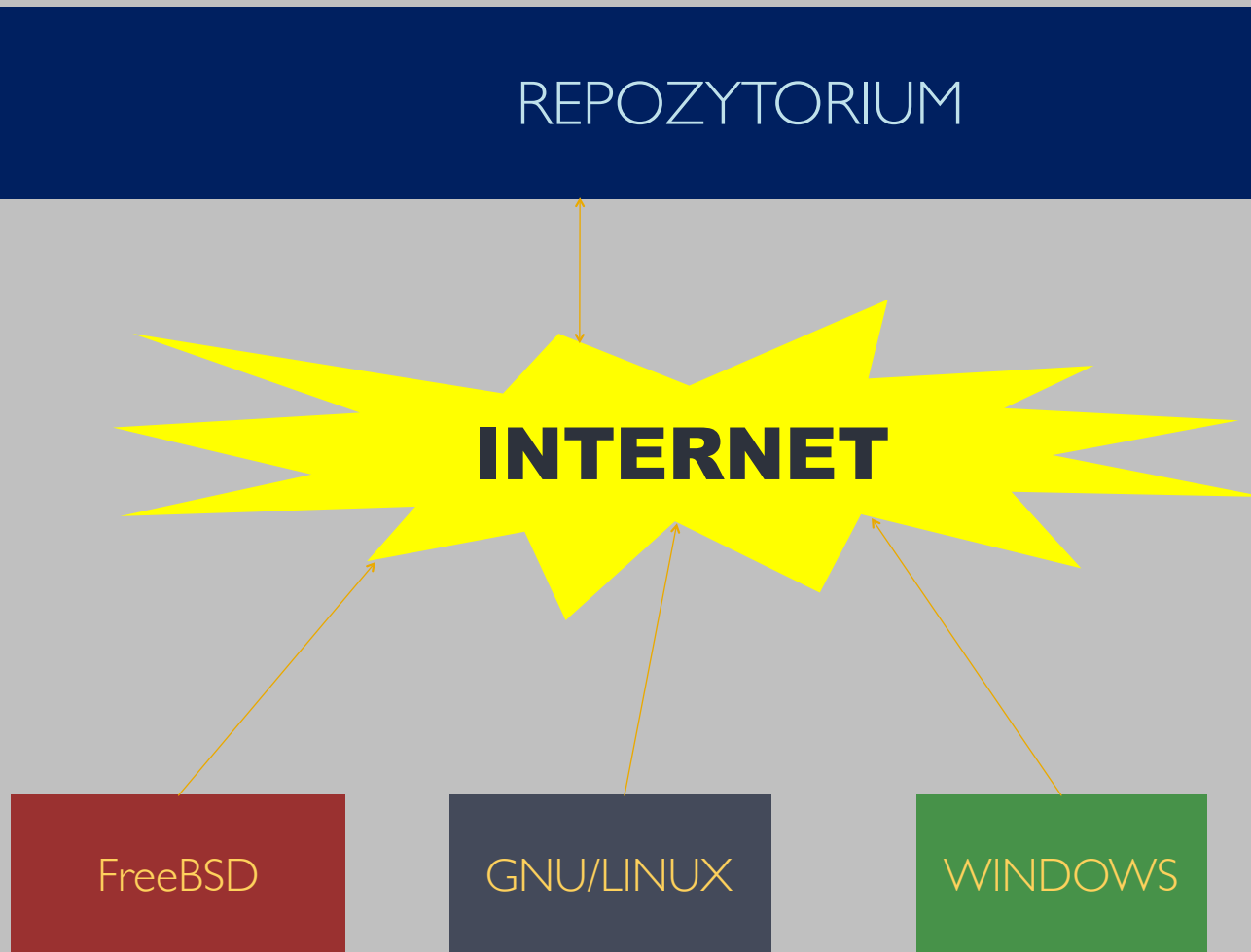

Systemy kontroli wersji (ang.VCS): rozwiązanie wielu kłopotów

- VCS to narzędzia do polepszenia jakości pracy grupowej
- Bazują na centralnym repozytorium, w którym pliki projektu zarządzane są w spójny sposób

Globalny punkt widzenia

Czy to jest dla mnie? (I)

„cze nie dziaa bo tam się nie kompliuje pokazje linia 113, ale 224 w x.cpp jest dobrze, nie wiem co nie dzala nie kompiluje się dalej jak wstawie w 414 petle while poprawisz?”

■ Dariusz, lat 22

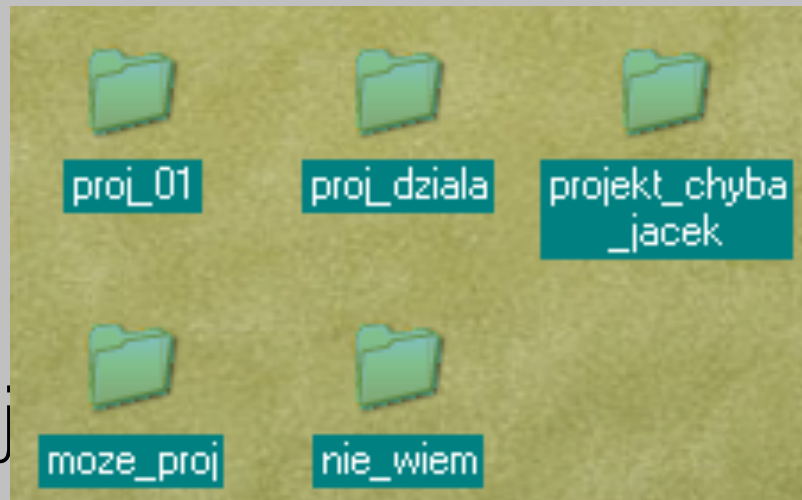

Czy to jest dla mnie? (2)

- Czy w Twoim programie studiów pojawił się przedmiot polegający na stworzeniu projektu w 16-osobowych grupach i zastanawiasz się, jak to wszystko skoordynować?
- Dochodzisz do wniosku, że wysyłanie sobie archiwów z kolejnymi wersjami programu to może nie do końca to, czego chcesz?

Czy to jest dla mnie (3) ?

- Jeżeli efektem większości Twoich projektów jest 10 katalogów podobnych do...

- To kolejna lista katalogów, które wydawać Ci się mogą być użyteczne.

Wybór systemu VCS jest dość trudny

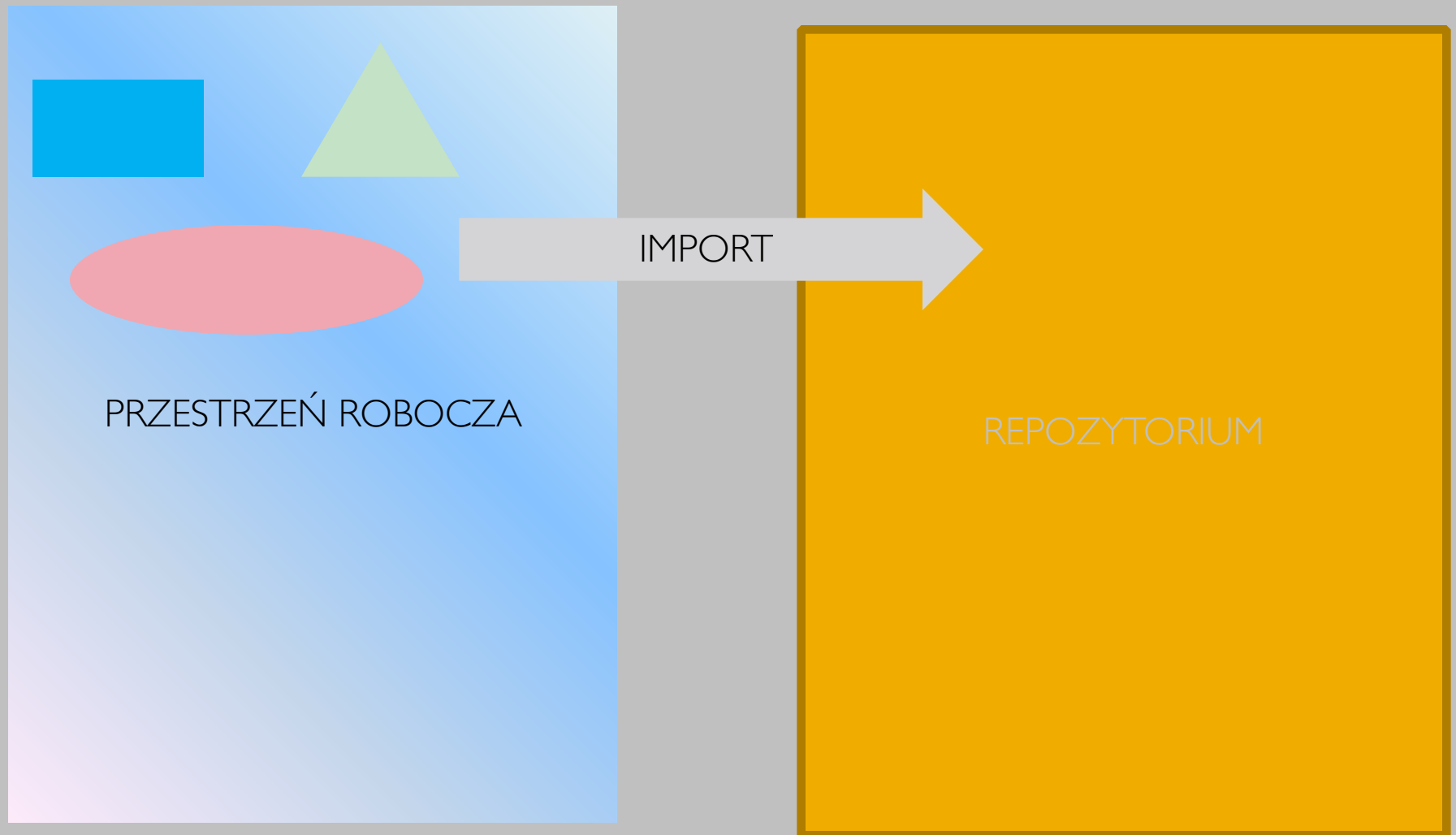
Subversion: chyba najlepszy kompromis

- Darmowe rozwiązanie dla UNIX, GNU/Linux, Windows
- Dzięki TortoiseSVN bardzo dobra integracja z Windows (przykłady praktyczne później)
- Dobrze sprawdza się jako narzędzie do pracy dla każdego środowiska programistycznego

Krótko o teorii (I)

- Tworzymy puste repozytorium – miejsce na archiwum plików wchodzących w skład projektu
  - Jego miejsce jest niezmiennie przez cały cykl życia projektu
- Dokonujemy inicjalizacji repozytorium plikami roboczymi (*.cpp, *.h, Makefile) (ang. *import*)

Krótko o teorii (I, ciąg dalszy)

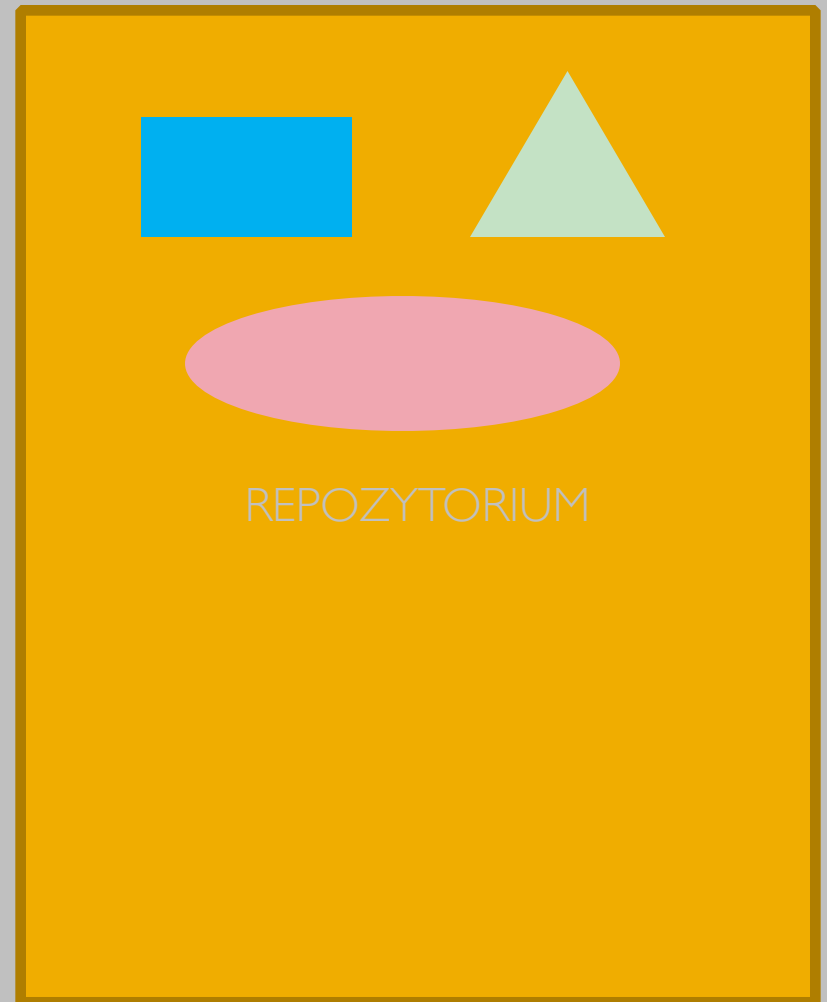

Krótko o teorii (2)

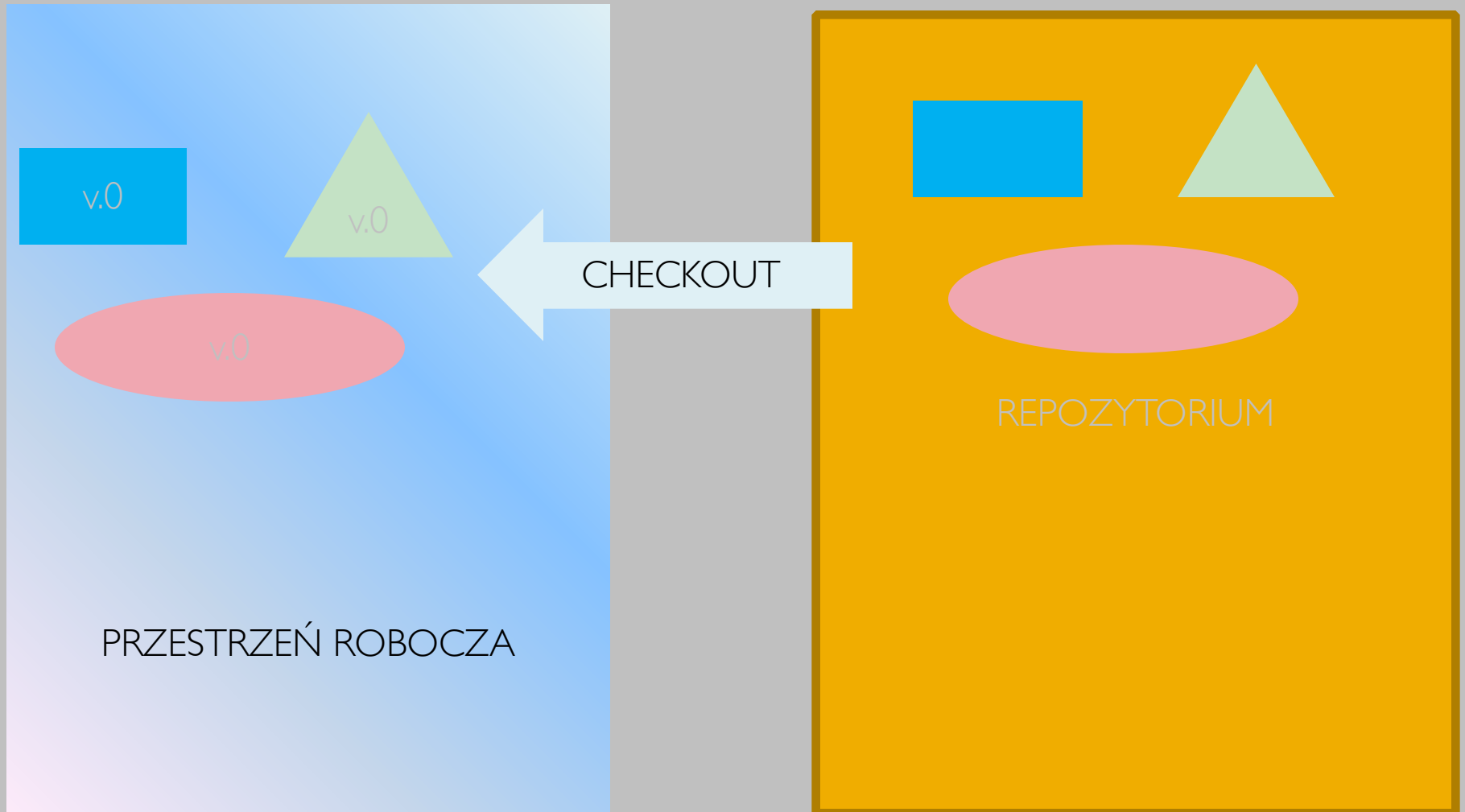
- Pliki które właśnie dodaliśmy powinniśmy zarchiwizować i przenieść w inne miejsce
  - Od tej pory naszym projektem jest to, co istnieje w repozytorium
- Aby rozpocząć pracę nad projektem, należy pobrać pliki wchodzące w jego skład z repozytorium (ang. *checkout*)

Krótko o teorii (2, ciąg dalszy)

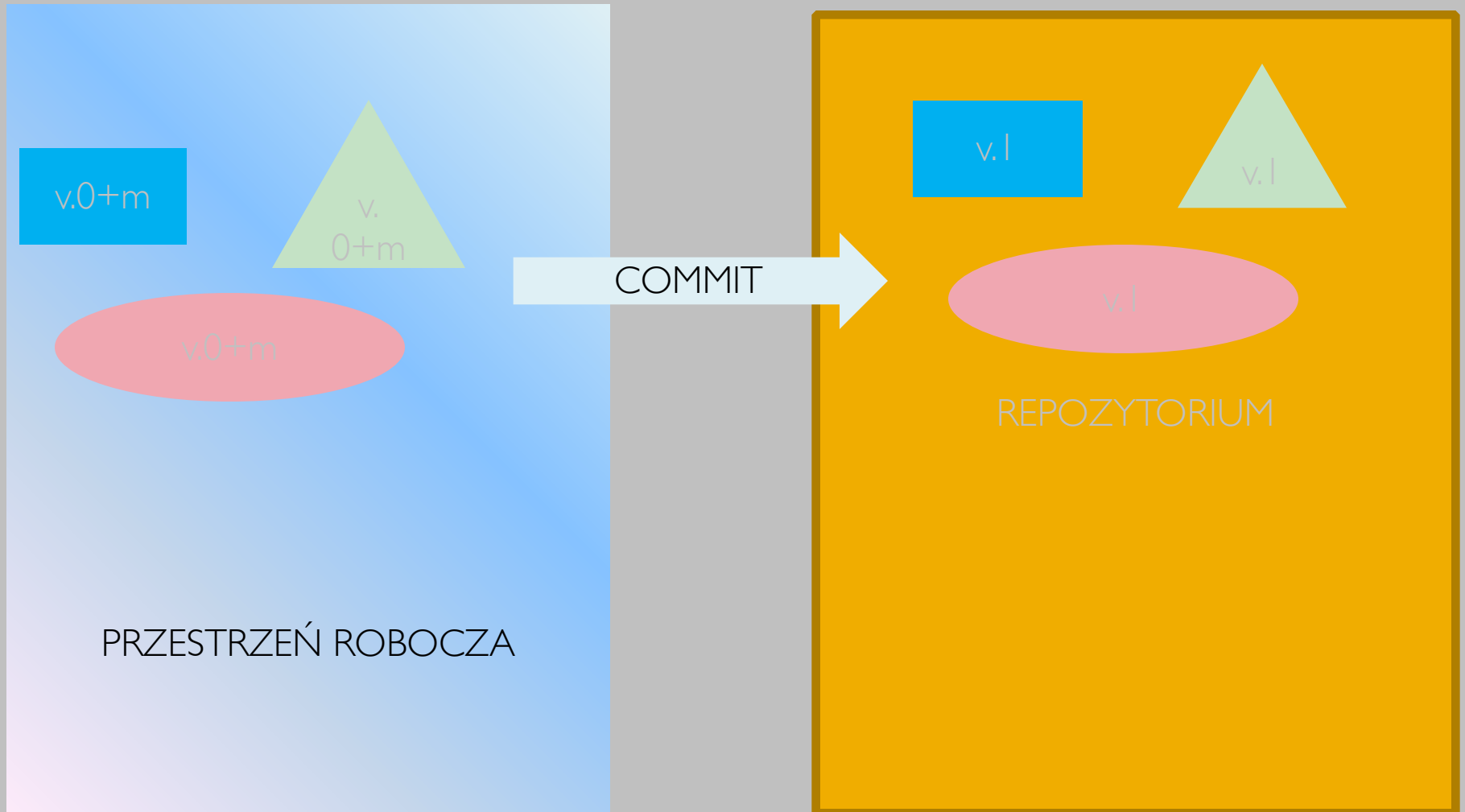
Krótko o teorii (2, ciąg dalszy)

Krótko o teorii (3)

- Po pobraniu możemy brać się do pracy
  - Wprowadzamy zmiany
  - Testujemy program
  - Uaktualniamy dokumentację
- Jeżeli wszystko jest w porządku, wprowadzamy nasze zmiany do repozytorium (ang. commit/submit)
  - Każdy *commit* winien posiadać opis zmian

Krótko o teorii (3, ciąg dalszy)

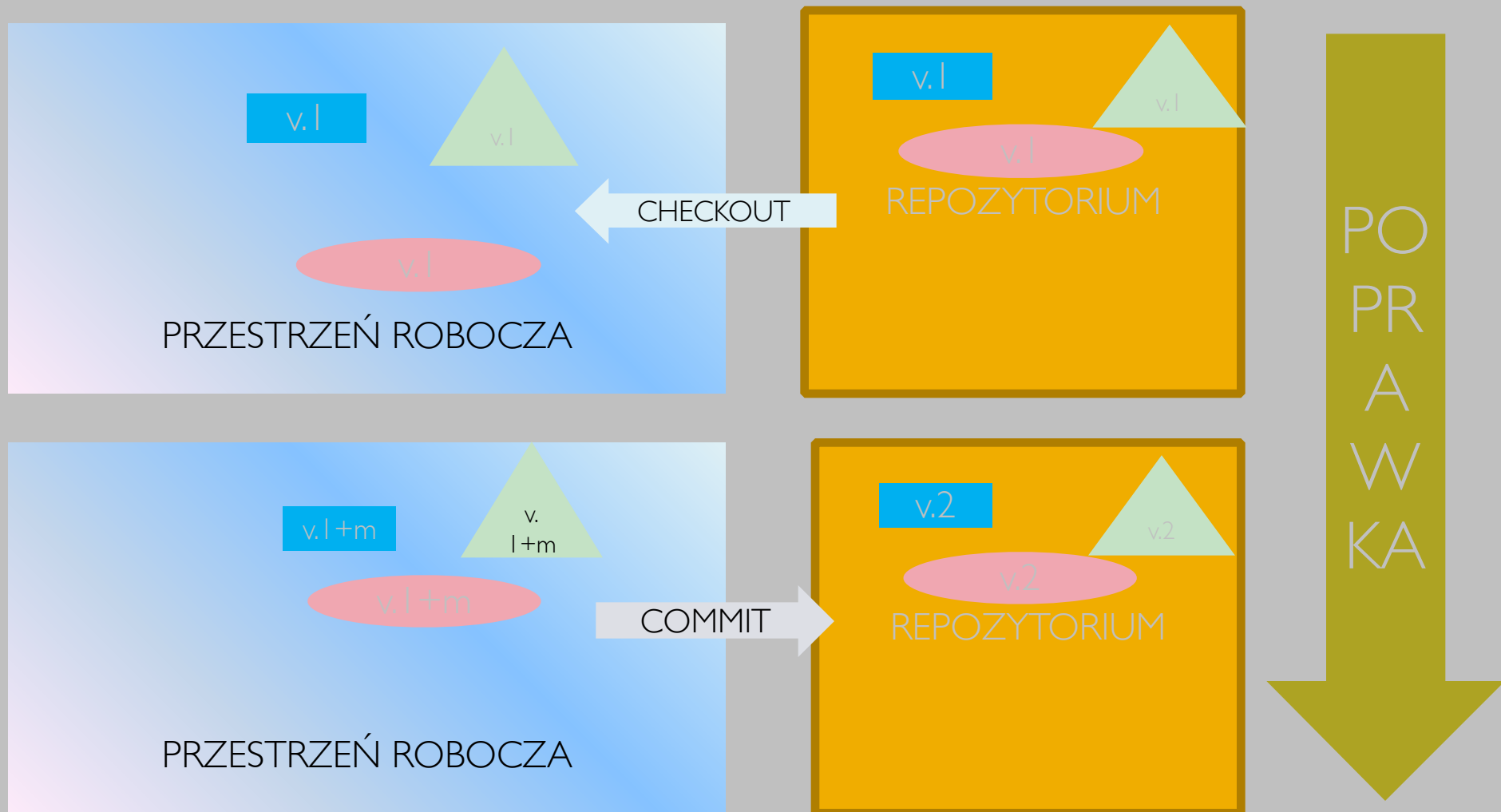
Co to zmienia?

- Programista P2 po dokonaniu zmian przez Programistę P1 uaktualnia swoją kopię roboczą (ang. *update*)
- Jest w stanie przejrzeć historię zmian (opis zmian dokonanych przez P1)
- Wariant optymistyczny: P2 zaczyna pracować po zmianach P1
- Wariant pesymistyczny: widzi błąd P2

Co robi P2?

- Porównuje różnice (tzw. *diff*) między wstępną a zmienioną wersją pliku
  - Widzi linie usunięte i dodane
- Dostrzega błąd P1 po czym go poprawia na swojej kopii roboczej i dokonuje commit
  - Plik uzyskuje numer wersji „2”
- Po powrocie do pracy P1 dostrzega poprawki P2 i obaj kontynuują pracę

Co robi P2 (ciąg dalszy)

Jak zorganizować repozytorium?

- Kod źródłowy, opis architektury, opis API, dokumentacja, testy jednostkowe, dane przykładowe, infrastruktura do testów, plik README itd..
- Cechą wspólną jest obecność tekstu w w.w plikach
  - W przypadku utrzymywania plików w formacie Microsoft Word, *'diff'* niewiele nam da

Gdzie umieścić repozytorium?

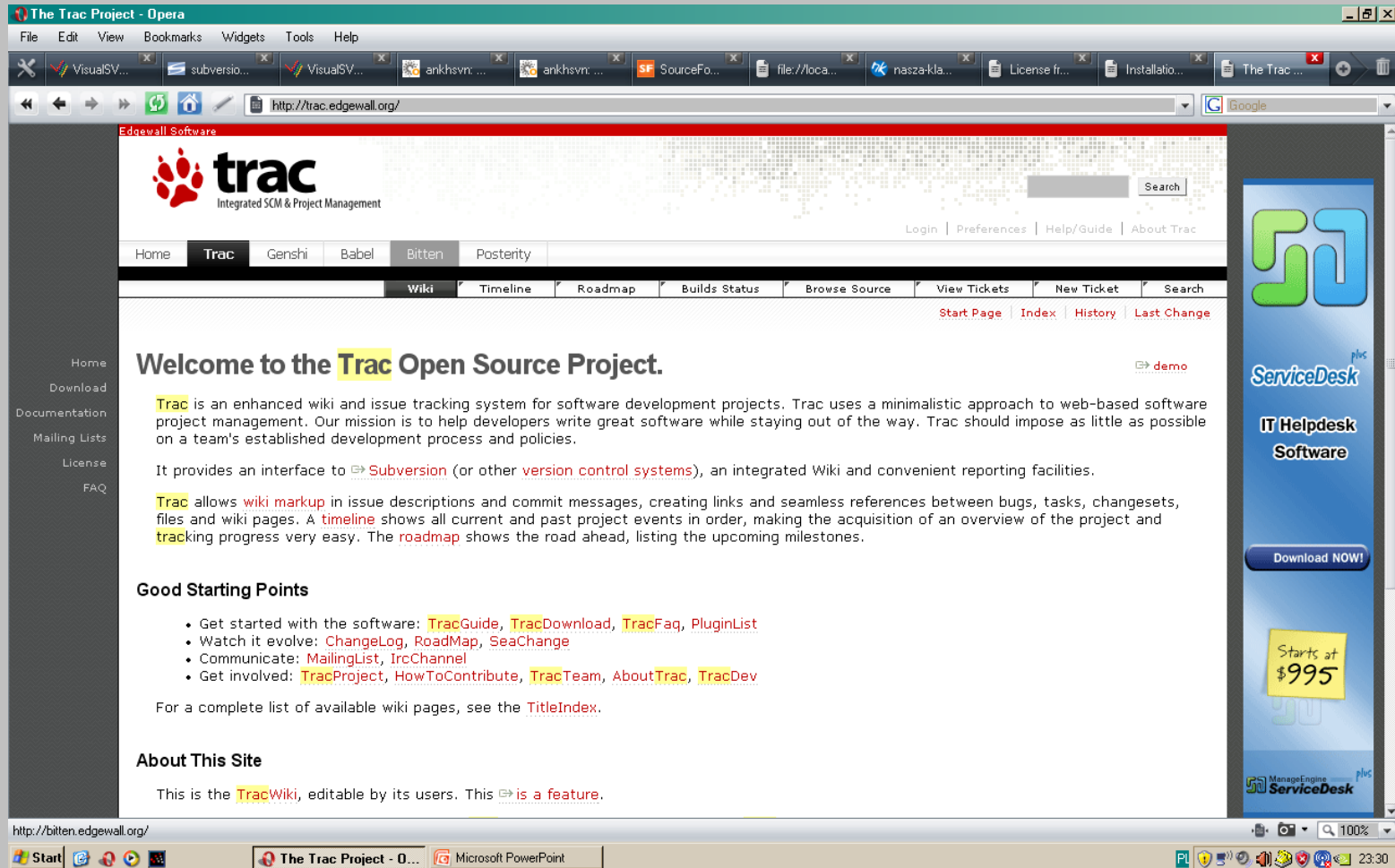
- Repozytorium ma sens, gdy jest dostępne dla wszystkich uczestników projektu
- W Internecie dostępnych jest wiele serwisów oferujących darmowy hosting repozytorium Subversion pod warunkiem publicznego rozwoju oprogramowania
  - SourceForge

Trac: integracja Subversion z Wiki

- Trac to oprogramowanie będące swojego rodzaju nakładką na Subversion:
  - Własny serwer WWW
- WIKI w Trac oparte o pliki tekstowe
  - Łatwe do eksportu, zmiany i powrotnego importu
    - Tekst strony może być wersjonowany w Subversion

Skrin szot

Trac: system śledzenia błędów

- Trac posiada moduł, dzięki któremu użytkownicy mogą zgłaszać napotkane w oprogramowaniu błędy:
  - Dzięki permanentnemu wpisowi w bazie błędów posiadamy pełną historię powstałych/naprawionych usterek

Skin szot 2 (moduł śledzenia błędów)

{1} All Active Tickets (912 matches)

Results (1 - 100 of 912)

Ticket	Summary	Component	Version	Milestone	Type	Severity	Owner	Status	Created
#6387	docs about translation	i18n	0.12dev	0.12	task	normal	cboos	new	11/21/07
#5382	base64 encoding/decoding breaks compatibility with python2.3	plugin/spamfilter	devel	not applicable	enhancement	normal	cboos	reopened	05/28/07
#4431	wiki_to_wikidom	wiki system	0.10.3	0.13	enhancement	major	cboos	assigned	12/20/06
#886	Add support for Master tickets	ticket system	devel	0.13	enhancement	major	nkantrowitz	reopened	11/05/04
#791	login/logout, authentication, and authorization	general	devel	0.13	enhancement	major	cboos	reopened	09/30/04
#8088	Allow a WikiFormatted Custom Ticket Field Parse Through the Wiki Engine in Reports, without Using 'Magic' Column Name	report system	0.11.3		enhancement	normal		new	02/23/09
#8067	Stopped sync in 0.11.2.1	version control	0.11-stable	0.11.4	defect	major	cboos	new	02/18/09
#8032	IPBlacklistFilterStrategy defaults require update	plugin/spamfilter	none		task	major		new	02/06/09
#8006	Non-Writable Python Egg Cache Directory causes mod_fastcgi to send an error 500 with Apache 2	general	0.11.2.1	0.11.4	defect	major		new	01/27/09
#7860	deleted account can still be seen in "assign to" list	admin/console	0.11.1	0.11-retriage	defect	critical	cboos	new	12/04/08
#7815	server/trac/project/login page	general	0.11.2		enhancement	normal		reopened	11/13/08

Trac: reszta

- Wspiera wiele wtyczek
  - Powiadamianie o zmianach na pocztę
- Domyślny projekt strony jest bardzo estetyczny i nadaje się na stronę główną naszego projektu

Praktyka...

Podsumowanie

- Systemy VCS są nieodzownym środowiskiem pracy profesjonalnego programisty
- Nauka początkowo przychodzi wolno, jednak efekty wszystko rekompensują
- Podstawowa funkcjonalność jest prosta do opanowania
  - Bardziej zaawansowane funkcje czasami potrafią płatać figle

Koniec

Wojciech Koszek

wkoszek@FreeBSD.org

26.02.2009

Prezentacja i strona z opisem:
<http://FreeBSD.czyst.pl/~wkoszek/>